

III.

Gæstgiveriers Stilling til almindelig Beværtning.

Som det fremgaar af de skiftende Standpunkter, som de forskellige forelagte Lovforslag have indtaget, ere vi her inde paa et af Sagens vanskeligste Spørgsmaal: Skal Gæstgiverier (Hoteller, Herbergerier o. s. v.) have Ret til at beværte alle og enhver eller blot Hotelgæsterne?

Saa længe Beværternæring er fri, er Spørgsmaalet uden Vigtighed. Om Gæstgiveren kan beværte Folk fra Gaden blot paa sit Gæstgiverborgerskab, eller om han dertil tillige behøver Beværterborgerskab, er, naar Beværternæringen er fri, kun et Beskatningsspørgsmaal, og det var da ogsaa først, efter at Beværternæringen igen var bleven bunden, at Spørgsmaalet opstod og blev afgjort ved Højesteretsdom af 25. Jan. 1881, der fastslog, at Gæstgivere, som virkelig drive Gæstgiveri, have fuld Beværterret.

Da Spørgsmaalet som sagt bliver uden synderlig Interesse, naar Adgangen staaar aaben til at løse Borgerskab paa fuld Beværterret, vil det ikke opstaa for de Gæstgiveriers Vedkommende, der ikke ville skænke Alkohol for Gæsterne, thi de have efter Forslaget fri Adgang til at faa fuld alkoholfri Beværtningsret.

Men Spørgsmaalet opstaaer for de alkoholskænkende Gæstgiverier, idet Beværterantallet efter Forslaget er begrænset. Skal man altsaa nægte ny Gæstgivere de ældres Ret til at beværte Folk fra Gaden? Eller, hvis man ikke tør nægte dem saadan Ret, skulle Gæstgiverne tages med ind under Antalsbegrænsningen? Eller skulle Gæstgiverne uden Antalsbegrænsning frit kunne beværte alle og enhver?

Alle tre Løsninger have hver sine Betæneligheder.

At nægte Gæstgiverier almindelig Beværtningsret strider ikke blot mod gammel indgroet Opfattelse af Gæstgiveriers Væsen; men det strider ogsaa mod sunde økonomiske Principper, saa snart Talen er om et Gæstgiveri af nogenlunde betydelig Størrelse. Et saadant maa nemlig for at kunne betjene alle de rejsende, som Gæstgiveriet kan tage imod, hvad Spiserum, Tilberednings- og Forraadsrum samt Personale angaar, være udstyret efter en saa stor Maalestok, at det vilde betyde Spild af Værdier, om dette Serveringapparat ikke ogsaa kunde bruges til Beværtning af ikke-rejsende.

Paa den anden Side, at give Gæstgiverier fuld Serveringsret som almindelige Beværtninger og sammen med disse underkaste dem Antalsgrænsen, gaar næppe an. Man kan begrænse Beværterantallet; men man kan ikke begrænse Muligheden for rejsendes til at komme under Tag, og selv om Begrænsningen jo ikke bliver fuldstændig, idet de alkoholfri Gæstgiverier i hvert Fald ingen Talbegrænsning vilde have, vil det næppe findes forsvarligt overfor Rejse- og Turisttrafikken her at indføre nogen Begrænsning.

Den tredje Løsning, uden Talbegrænsning at udstyre ethvert Gæstgiveri med almindelig Beværterret, vil findes lige saa uantagelig. Dette vilde i Virkeligheden være det samme som at ophæve Talgrænsen for Beværtninger. Erfaringerne fra før Loven af 20. April 1906 ere her tilstrækkelige. Enhver, der ønskede at drive Beværtning, vilde blot oprette et nødtørftigt Gæstgiveri, og disse Gæstgiverier vilde hurtigt blive saa mange, at det end ikke blev muligt at overholde, at de ogsaa virkelig drev det nødtørftige Gæstgiveri.

Som en Løsning af disse Vanskeligheder er det ofte blevet hævdet, at man burde lade Gæstgiverierne beholde den fulde Beværtningsret og ikke paalægge dem Antalsbegrænsning, men derimod hindre, at Folk nedsatte sig for tilsyneladende at drive Gæstgiveri, men i Virkeligheden for at drive Beværtning, ved at stille visse betydelige Fordringer til Gæstgiveri, dets Indretning og Drift. Men saadanne Regler ville vistnok praktisk vise sig uigennemførlige. Er det Gæstgiveriet, det kommer an paa, hvor er da Grænsen for, hvor mange Værelser og hvilken Indretning der kræves? Enhver Grænse vil i det praktiske Liv vise sig kunstig og i Almindelighed, paa Grund af sin nødvendige Elasticitet, værdiløs. Og den Gæstgiver, der har mange Værelser, men ingen rejsende, skal han have større Ret til at beværte Folk fra Gaden end den, der har færre Værelser, men mange rejsende? Eller kan Skættet sættes i Gæsternes Antal? Det Gæstgiveri, der pludselig gik af Mode blandt rejsende, maatte da ligesaa pludselig lukke sin maaske søgte Beværtning! Og paa hvilket Tidspunkt skal den Gæstgiver, som er ved at arbejde sin Forretning ind blandt det rejsende Publikum, kunne aabne sin Beværtning ogsaa for andre?